

Bjärshögs kyrka

55.5936, 13.1547

Namnet Bjärshög uttalades på 1200-talet, när kyrkan byggdes, Bjarhusa, och betydde på danska helt enkelt berghuset. Med tiden omvandlades ordet huset till hög.

Bjärshög var tidigare en av Sveriges minsta församlingar och den ursprungliga kyrkan omtalades länge också som en av de minsta i sitt slag. Den var vara arton meter lång och sex meter bred. Kyrkan saknade också torn och det fanns tidigare en klockstapel på kyrkogården. När den blivit i för dåligt skick hängdes klockan upp i en nisch på västgaveln. Det kan ha funnits planer på att låta bygga ett torn, men man övergav troligen dessa planer på grund av dplig ekonomi.

Legenden säger att Bjärshög ska ha brutit sig ur Mölleberga socken efter ett gräl mellan två adliga jungfrur alternativt på grund av ett avslaget frieri. Det faktum att Bjärshögs ursprungliga kyrka saknade fönster mot norr, det vill säga i riktning mot Mölleberga skulle stödja legenden. Men faktum är att detta på intet sätt var unikt för Bjärshögs gamla kyrka. Under tidig medeltid var det väldigt ovanligt att kyrkor över huvud taget hade fönster åt norr.

Den första kyrkan så alltså byggdes under tidig medeltid revs 1894, samtidigt som den nuvarande kyrkan började uppföras. Denna, som är ritad av Malmöarkitekten August Lindvall stod klar 1897.

I samband med rivningen av den gamla kyrkan flyttades ett triumfkrucifix till historiska museet i Lund.

En målning av den gamla kyrkan finns längst bak i kyrkorummet.

Utmed valvbågen mellan långhus och kor löper texten "Ära vare Gud i höjden och frid på jorden, till människorna ett godt behag! "och kring korets östra fönster står "Se, Guds lamm som borttager världens synd!".

Altartavlan hade tidigare ett mittstycke överst men då detta ansågs skymma de målade fönster som fanns bakom flyttades altartavlan upp på läktaren.

Den gamla kyrkans altartavla hänger längst bak i kyrkorummet.

Glasmålningarna i koret är liksom de flesta av kyrkans inventarier tillkommen i samband med nybyggnaden 1897. Motivet Golgatavandringen är utförda av Svenska Glasmåleri AB i Stockholm.

Orgeln är byggd 1898 av Molander & Co i Göteborg.

I vapenhuset finns inmurade stenar som kommer från gravar som funnits i den gamla kyrkans golv.

Källor:

Worddokument: "Värdebedömning Bjärshögs kyrka". Lunds stift Jonna Stenius 2013.

Webb: Värby församling.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.